

نگاهی به امکان برگزاری انتخابات پارلمانی

علی قادری

سرمقاله

هشدارها باید جدی گرفته شوند

محمد رضا هویدا

هشدارها به صورت فزاینده ای افزایش یافته است. یکی از دولتمردان هشدار داده بود که اگر فکری نشود، امکان دارد که هشدار داده بود که اگر فکری به حال معادن افغانستان نشود، گروه های تروریستی به غارت معادن افغانستان چشم دوخته اند. شماری دیگر از دولتمردان و سیاستمداران نیز هر کدام به نحوی از خرابی اوضاع اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و امنیتی کشور سخن گفته اند.

در این اواخر نیز سخن از بحران دیگری به میان می آید که اگر فکری به حال انتخابات نشود، احتمال دارد که افغانستان وارد بحران مشروعیت به معنای جدیتر شود.

وضعیت صحت عامه نیز به مرز هشدار رسیده است، و در عین حال افغانستان با داشتن حدود سه میلیون معناده هشدار دیگری را نیز دریافت کرده است. از سوی دیگری کشورهای کمک دهنده به افغانستان نیز کمک های شان را به پیوند اوضاع اداری و سیاسی کشور منوط ساخته بودند.

بنابر این کسب رتبه های برتری در فساد، نیز هشدار جدی برای آینده افغانستان است.

شهروندان افغانستان گرچه به هشدارها عادت کرده اند و هر از گاهی هشدارهای جدی ای را دریافت نموده اند، ولی در حال حاضر مجموعه ای از هشدارها را در کنار یکدیگر دریافت می کنند، که با توجه به وقایع و حوادث اخیر این هشدارها برای مردم افغانستان سخت نگران کننده است.

شماری از کسانی که هشدار داده اند به نحوی در قضایای افغانستان بی طرف به حساب نمی آیند و همین خاطر نیز مردم با شک و تردید به آنها می نگرند.

وقتی یک از فرماندهان سابق جهادی از خرابی اوضاع در صورت ناپدید گرفته شدن حقوق بخشهایی که با او در ارتباط هستند سخن می گوید، احتمال این که اهداف سیاسی در پشت پرده سخن های او نهفته باشد زیاد است. اما وقتی یکی وزیر کابینه از به تصرف در آمدن منافع دولتی به دست مخالفان، سخن می گوید، نمی توان به پیمانۀ اینگونه پشت سر این قضایا اهداف سیاسی نهفته است از آن گذشته است.

اصولا یکی از مشکلات دولت وحدت ملی همین است که هشدارها را جدی نگرته است.

در بسیاری از امور اجتماعی و سیاسی هشدارها جدی گرفته نشده اند. بی پروایی نسبت به حل مشکلات سیاسی وضعیت دولت را به حالتی در آورده است که هنوز هم مقامات رده اول و دوم در شمعاری از ادارات و ولایات به عنوان سرپرست ایفای وظیفه می نمایند.

بی توجهی به وضعیت امنیتی نیز سبب شده تا اوضاع امنیتی به صورت فزاینده ای خراب شود، و در نهایت مردم افغانستان به طور فاجعه باری قربانی حملات انتحاری و بمب های کنار جاده ای شوند. مشکلات اقتصادی نیز در پی آن بیشتر شده است که هیچ نهادی به هشدارهای اقتصادی مردم افغانستان توجه نکرد و در نهایت آنچه مردم می گفتند و هشدار می دادند، به تحقق نزدیک شده است.

بی توجهی به این هشدارها برای افغانستان فاجعه بار خواهد بود. دولت باید بازتاب رفتارها و کنش هایش را از طریق عکس العمل های مردم باز یابد و به آنها گوش دهد. تنها راهی که دولت می تواند میزان موفقیت خود را آزمایش کند، همین بازتاب های عملکردهایش در رفتار و گفتار مردم است.

بحران هایی که افغانستان را در بر گرفته است کم نیستند. این بحران ها زندگی را بر مردم نیز حرام کرده اند. هشدارها مرز بحران ها را نیز نشان می دهند.

این هشدارها نشان می دهند که وضعیت و مشکلات افغانستان از حالت های عادی گذشته است. بنابر این می توان با توجه به همین هشدارها اوضاع کشور را تخمین زد و به دنبال آن اقدامات لازم را برای کنترل بحران در پیش گرفت. بحرانی که در افغانستان زندگی مردم را تهدید می کند همه جانبه است و نیاز دارد تا دولت و مردم در کنار یکدیگر کار کنند.

کمتر از دو هفته از پایان کار مجلس نمایندگان افغانستان باقی مانده است اما تا هنوز تاریخی برای برگزاری انتخابات پارلمان افغانستان از سوی کمیسیون مستقل انتخابات مشخص نشده است. حکومت افغانستان برای برگزاری انتخابات پارلمانی بودجه کافی ندارد و جامعه جهانی کمک خود به این کمیسیون را مشروط به اصلاحات کرده است. آیا حکومت قادر به برگزاری انتخابات پارلمانی خواهد بود؟ در صورت که انتخابات پارلمانی برگزار نشود مشروعیت نظام زیر سوال نخواهد رفت. آیا برگزار نشدن انتخابات پارلمانی کشور را به سمت ناعلمود هدایت خواهد کرد. این ها از مهمترین سوال های است که امروزه، در باب انتخابات و آینده افغانستان مطرح می باشد. اهمیت این مسئله به پیمانۀ مشروعیت نظام سیاسی مطرح است.

از این جهت لازم است که این مسئله را مورد بررسی قرار دهیم. مهمترین مسئله در وضعیت کنونی مشروعیت نظام سیاسی است. مطابق قانون اساسی کشور، مشروعیت نظام سیاسی از مجرای برگزاری انتخابات و مشارکت مردم تأمین می گردد. زیرا، نظام سیاسی کنونی ما دموکراتیک است. در دموکراسی ها انتخابات را می توان هسته دموکراسی به حساب آورد. از مجرای انتخابات است که مردم اراده و خواست خود را به نمایندگان خود واگذار می کند. از مجرای انتخابات که مردم حق قانون گذاری، اجرا و تصمیم گیری را به دیگری می سپارد.

در صورت که انتخابات برگزار نشود، امکان انتقال حق، اراده و خواست ممکن نیست. مجلس نمایندگان یکی از سه قوه است. اشتباه است اگر بپنداریم که برگزاری انتخابات پارلمانی ضربه به مشروعیت نظام سیاسی وارد نمی کند. بلکه قوای سه گانه در دموکراسی به صورت یک همبسته و یک سیستم می ماند. پایان کار یکی و روی کار نیامدن نمایندگان جدید مردم به تمام سیستم سیاسی ضربه وارد می کند. اشتباه است اگر بپنداریم که تنها انتخابات ریاست جمهوری قادر به تأمین مشروعیت نظام خواهد بود. حال چه باید کرد؟ از یک سو

حکومت بودجه برگزاری انتخابات پارلمانی را ندارد. در طرف دیگر، جامعه جهانی کمک به کمیسیون مستقل انتخابات را مشروط به اصلاحات می داند. اگر معیار را قانون اساسی در نظر بگیریم، قانون اساسی به صورت صریح مشخص کرده است که آغاز کار قوه مقننه در فلان تاریخ و پایان کار شان در فلان تاریخ است. هیچ سازو کاری غیر از برگزاری انتخابات و ماندن نمایندگان قبلی در پارلمان در قانون اساسی ذکر نشده است. بنابرین، ماندن نمایندگان فعلی و ادامه کار آن ها نیز به لحاظ قانونی یک معضل است. بنابرین، تنها راه ممکن برگزاری انتخابات پارلمانی است. بنابرین، ما راهی جز تلاش برای برگزاری انتخابات پارلمانی نداریم. حفظ مشروعیت کنونی نظام و جلوگیری از سقوط حکومت منوط و وابسته به برگزاری انتخابات است.

در وضعیت کنونی دو راه در پیش رو داریم. اول: با توجه به فرصت کمی که داریم، روی اصلاحات در کمیسیون مستقل انتخابات به توافق برسیم. این مسئله بر می گردد به رئیس جمهور غنی و رئیس اجرائیه. منازعه و درگیری مشروعیت جایگاه هر دو را زیر سوال می برد.

از این جهت، لازم است که غنی و عبدالله به صورت مستقیم در مورد اصلاحات در کمیسیون مستقل انتخابات با همدیگر وارد گفتگو شود و به توافق برسد. اگر چه در مرحله اول، توافق این دو بر سر آوردن اصلاحات مهم و اساسی است. ولی در کنار آن، کسب رضایت جامعه جهانی نیز مهم می باشد. بنابرین، در مرحله دوم لازم است که غنی و عبدالله عبدالله با نمایندگان جامعه جهانی بر سر آوردن اصلاحات نیز گفتگو و مذاکره نماید. گفتگوی غنی و عبدالله در عین حالی که فرصت حفظ مشروعیت جایگاه و موقعیت شان را تضمین می کند، از افتادن افغانستان به دامن هرج و مرج نیز جلوگیری می کند. در آن صورت، تاریخ قضاوت بهتر در مورد این دو خواهد کرد. دوم: راه حل دوم این است که حکومت وحدت ملی غنوسی را جامعه جهانی در کمیسیون مستقل انتخابات داشته باشد

تا جامعه جهانی از سلامت و مشروعیت

عبدالله عبدالله باید از انتخابات ریاست

وجود دارد که قانون اساسی ظرافت های

انتخابات مطمئن شود. آنچه مایه نگرانی جامعه جهانی است، این است که انتخابات در افغانستان منجر به حفظ ثبات نمی شود. بلکه انتخابات ناسالم همان طور که در انتخابات ریاست جمهوری ما را در لبه پرگناه برد، انتخابات ناسالم پارلمانی نیز می تواند ما را در آستانه جنگ بکشاند.

این بزرگترین دغدغه جامعه جهانی از برگزاری انتخابات در افغانستان است. حکومت وحدت ملی باید تضمین به جامعه جهانی بدهد تا انتخابات منجر به هرج و مرج نشود. از آنجایی که فرصت کمی در پیش رو است. امکان آوردن اصلاحات بنیادی در کمیسیون مستقل انتخابات و نظام انتخاباتی ممکن و عملی نیست. گزینه دوم با فرصت کمی که در اختیار داریم، عملی و ممکن است. بنابرین، پیشنهاد نگراننده این است که با پذیرش نماینده های جامعه جهانی در کمیسیون مستقل انتخابات می توانیم اطمینان به جامعه جهانی برای سلامتی انتخابات بدهیم. رئیس جمهور غنی و رئیس اجرائیه

جمهوری این درس را بگیرد که دستبرد در انتخابات هزینه سنگین را در پی دارد. افغانستان در انتخابات ریاست جمهوری به پرتگاه سقوط رسیده بود. اگر همکاری جامعه جهانی و به خصوص ایالات متحده آمریکا نمی بود، اکنون حکومت وحدت ملی شکل نگرفته بود و ما وارد یک جنگ فرساینده دیگری می شدیم.

جنگی که هیچ سودی برای دو طرف نداشت و در نهایت، برای همه ویرانی، کشتار و ... برای دو طرف به بار می آورد. اکنون نیز، دو تسم باید آگاه باشد که انتخابات ناسالم پارلمانی نیز می تواند به همان پیمانۀ خطرناک باشد. همان طور که برگزار نشدن انتخابات پارلمانی خطرناک و منجر به از بین رفتن مشروعیت نظام سیاسی می شود، برگزاری انتخابات ناسالم نیز می تواند منجر به سقوط حکومت فعلی گردد. در صورتی که این دو راه ممکن و عملی نیست، باید به ظرفیت های قانون اساسی مراجعه شود. نگارنده تسلط بر قانون اساسی ندارد. این احتمال و امکان

پس لرزه های واقعیت های کشور

عبدالله هروی

مدیریتی سالم، عدم چارچوب حقوقی، مشکلات در قوانین، بلامنی نبود یک چارچوب مالی واضح از عواملی است که افغانستان را در عرصه صنعت معادن برای برون رفت از این مشکلات روی دست گرفته و اما این رفع این مشکلات به زمان طولانی نیاز دارد. وی در ادامه یاد آور شد اگر شفافیت مطلق را به وجود نیاوریم، معادن افغانستان سبب بر بادی نسل اندر نسل آینده افغانستان خواهد شد و ادامه روند کنونی تجربه تلخ افریقا در افغانستان تکرار می کند. حال این

عرصه و زمینه سیاسی کشور را از آغاز تاکنون دربرمی گیرد و در آن قسمت سرمایه گزاری عظیم مالی و سیاسی و تبلیغاتی نیز گردیده است تاکنون هیچ گونه چشم اندازی روشن مشاهده نمی شود. تحلیلگران و سیاست گران کشور در این باره اظهارات و تدهای جدی خود را در رسانه ها مطرح ساخته اند. در اینجا به آخرین اظهار نظر رئیس مجلس نمایندگان به عنوان نمونه می توان اشاره داشت.

رئیس مجلس نمایندگان کشور درحالی از شیوه های گفتگوی صلح انتقاد کرده که در دو هفته اخیر، تلاش ها برای برقراری

در طی سیزده سال گذشته نیز متأسفانه چنان مسایلی تکرار گردید. یعنی فرصت ها و زمینه هایی که برای کشور پیش آمد بدون کسب دست آوردهای ماندگار که جامعه را به خود کفایی سوق دهد سپری گردید.

دالره های امریکایی بدون سرمایه گذاری سالم در منابع و بخش های اساسی کشور از سوی حکومت و حامیان بین المللی به جیب مشاوران نادان و وزیران پول پرست و بی کفایت و شبکه های غارتگر سرزایر گردید. در عرصه سیاسی نیز هیچ گونه اقدام اساسی برای شفافیت و اعتماد سازی ملی

یاد شده در واقع فراهم ساختن توجیه حضور خویش در منطقه و افغانستان بود. آنان می بایستی توجیهی قانع کننده برای دنیا و مردم خود می تراشیدند تا سرزایر شدن سرمایه ها و تمرکز حمایت ها و نیروهای خود را در افغانستان قابل قبول و موجه نشان دهند. حال این که هدف اساسی و عمده آنان چه بود و چرا چنین شد بحثی است جداگانه و نیازمند نوشتاری دیگر است. سوی دیگر این واقعیت را نمی توان کتمان داشت که حضور تقریباً سیزده ساله جامعه بین المللی در افغانستان کاملاً بی تاثیر نبود؛ اما نتیجه این حضور و دست آوردهای آن بیش از حد بزرگ نمایی گردیده است. بخشی از این بزرگ نمایی بسر می گردد به ذهنیتی که مردم ما و سیاستگران ما پیدا کرده بودند.

تاریخچه سیاسی کشور نشان می دهد که افغانستان همیشگی برای زنده ماندن متکی به بخشش و عنایت و زکات دیگران بوده است. اگر خشک سالی می آمده است پادشاه یا رئیس جمهور کشور راهی دیار خراج گردیده و برای بدست آوردن چند کیسه آرد و گندم دروازه قصر پادشاهی یا ریاست جمهوری این یا آن کشور را دق الباب می نموده است. اگر زمامداران کشور آرزوی اجرایی پروژه مهم یا غیر مهم اقتصادی را در سر می پروراندند برای عملی ساختن آن یا منتظر عطای صندوق های توسعه ای بین المللی یا قرضه های بلاعوض کشور ها و قدرت های بیرونی بوده اند. آنان هرگز نکوشیده اند که ماهیگیری را بیاموزانند و به نسل های این کشور نیز ماهیگیری را بیاموزانند. آنان هرگز نکوشیدند که از فرصت های پیش آمده برای ارتقاء ظرفیت و توانایی های کشور استفاده مثبت و سالم را بنمایند. ذهنیت تکدی گری فکر و عمل آنان را در جنبه خود گرفتار و محکوم ساخته بود. متأسفانه این عمل مکرر زمامداران از دوره ای به دوره دیگر و از نسلی به نسل دیگر دنبال گردید و به عنوان یک سنت تاریخی سیاسی باقی ماند. چنانچه نقل قول های از گذشته در برخی آثار نشان می دهد که عده ای فلان زمامدار را این گونه توصیف می نموده است که در فلان سال که خشک سالی در کشور رخ نموده بود برای رفع قحطی پادشاه مهربان ما چند بوجی گندم از فلان کشور به صورت عطا دریافت نموده است! حال آنکه افغانستان با منابع آبی فراوان و زمین های وسیع قابل کشت می تواند ذخیره گاه غذایی منطقه باشد.

اظهارات را اگر در کنار دست آوردهای کلانی که وزرای پیشین قرار دهیم عمق فاجعه معلوم می شود که ما در طی سیزده سال گذشته در چه غرقاب فساد و عدم احساس مسئولیت بسر می بردیم! به همین قیاس اظهارات تکان ویرسخت عامه کشور را باید در نظر گرفت که به مناسبت اعلام کارکرد صدروزه وزارت ش با رسانه ها سخن می گفت. وی با انتقاد تند از پایین بودن ظرفیت ها در سطح رهبری این وزارت می گوید که آنان با ظرفیت فعلی، هیچ دستاوردی نخواهند داشت. بنابرین واقعیت های جاری در کشور حداقل دو پیام مهم را بازگو می کند: نخست این که در طی سیزده سال گذشته کاری بنیادی و اساسی برای کشور و زیرساخت های آن نشده است. دوم رئیس جمهور و مقام های مسئول در شرایط کنونی به مردم وعده سرخرمن نداده و با توجه به واقعیت های تلخ و تکان دهنده سعی ورزند که پس لرزه های فاجعه بار سیزده سال گذشته را به صورت درست مدیریت نمایند تا کم ترین آسیب به جامعه برسد.

- صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
- مدیر مسول: محمد رضا هویدا
- سردبیر : حفیظ الله زکی
- کارگاتوریست: خالق علی زاده
- دبیران: محمد صالحی، علی اصغر زاهدی
- مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی

□ آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

- ◇ روزنامه افغانسان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
- ◇ هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
- ◇ مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیاتگر دیدگاه روزنامه افغانسان میباشد.

◇ روزنامه افغانسان بخش دری و پستی روزنامه اوت لوک افغانسان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

روزنامه
افغانستان
The Daily Afghanistan

روزنامه
Outlook
AFGHANISTAN
The Leading Independent Magazine